

חַת־ת לַיּוֹם שְׁשִׁי פְּרָשַׁת וַיִּגַּשׁ עֵרֵב שַׁבַּת קוֹדֵשׁ עֲשֹׂרָה בְּטִבֵּת י' טִבֵּת, ה'תשפ"ד

מְקַדֵּשׁ לְמַעַן בְּטַחֲוֹן יוֹשְׁבֵי אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
"אֶרֶץ אֲשֶׁר תִּמְיֵד עֵינֶי ה' אֶלְקֶיךָ בָּהּ"

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמִשׁ / שִׁישִׁי עִם רִשׁ"י

הַיּוֹם בְּחֲמִשׁ לְמוֹמְדִים עַל פְּגִישַׁתֶּם שֶׁל יוֹסֵף וַיַּעֲקֹב. יוֹסֵף מְצִיג אֶת אָבִיו וְאָחָיו לִפְנֵי פְרַעֲה וַיַּעֲקֹב מְבָרֵךְ אוֹתוֹ.

כָּל מִשְׁפַּחַת יַעֲקֹב יוֹרְדֵת לְמִצְרַיִם. יַעֲקֹב שָׁלַח אֶת יְהוּדָה לִפְנֵיו, כְּדֵי לְהַכִּין אֶת הַכֹּל לִפְנֵי שָׁהֵם מְגִיעִים. מַה הַדְּבָר שֶׁהָכִי חָשׁוּב לְהַכִּין? מְקוֹם לְלַמֵּד בּו תּוֹרָה, יְשִׁיבָה!

הַמִּשְׁפָּחָה הַגִּיעָה לְגִשּׁוֹן. לְכַבּוֹד הַזְּכוּת הַגְּדוֹלָה, לְרֹאוֹת אֶת אָבִיו, יוֹסֵף הֵכִין אֶת הַעֲגָלָה לְנִסְיָעָה בְּעֶצְמוֹ בְּמְקוֹם שֶׁאֶחָד הַמְּשֻׁרְתִים יַעֲשֶׂה זֹאת!

כְּשִׁיוֹסֵף רָאָה אֶת יַעֲקֹב, הוּא חִבֵּק אוֹתוֹ וּבְכָה זְמַן רַב. יַעֲקֹב לֹא חִבֵּק אֶת יוֹסֵף חֲזָרָה אוּ בְכָה, בְּגִלְל שְׁהִיָּה בְּאֶמְצַע לְקָרָא "שִׁמְעָה יִשְׂרָאֵל".

יַעֲקֹב אָמַר לְיוֹסֵף: "עַכְשָׁיו אֲנִי יְכוֹל לָמוֹת בְּשִׁמְחָה, בְּגִלְל שֶׁאֲנִי רוֹאֶה אוֹתְךָ וַיִּדְעַ שְׁאֵתָה עֵדִין בְּחַיִּים. (כְּשֶׁחֲשַׁבְתִּי שֶׁאֵינְךָ בְּחַיִּים, חֲשַׁבְתִּי שֶׁאֲוִלִי זֹאת אֲשַׁמְתִּי! וְשֶׁה' יִקַּח מִמֶּנִּי הֵן אֶת הַחַיִּים הַגְּשָׁמִיִּים שְׁלִי וְהֵן אֶת הַחַיִּים הַרוּחָנִיִּים. אֲבָל עַכְשָׁיו שֶׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁאֵתָה חַי, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁה' יִקַּח מִמֶּנִּי רַק אֶת הַחַיִּים הַגְּשָׁמִיִּים שְׁלִי).

יוֹסֵף אָמַר לְשִׁבְטִים שֶׁהוּא יֹאמֵר לְפְרַעֲה שֶׁהֵם הַגִּיעוּ. הוּא בִקֵּשׁ מֵהֵם לומר שֶׁהֵם רוּעֵי צֶאֱן, כְּדֵי שִׁיאֲפֹשֶׁר לָהֶם לְחַיּוֹת בְּגִשּׁוֹן. בְּגִשּׁוֹן הָיָה הַרְבֵּה עֵשֶׂב לְבַהֲמוֹת לְאָכֹל, וְגַם זֶה לֹא קָרוֹב לְעִיר הַבִּירָה, כְּדֵי שֶׁהַמִּצְרַיִם לֹא יִרְאוּ אוֹתָם מְטַפְּלִים בְּכַבְּשִׁים וְשׁוֹחֲטִים אוֹתָם אַחֵר כֶּה, כִּיּוֹן שֶׁהַמִּצְרַיִם מִתְּפַלְּלִים לְכַבְּשִׁים, וְלִרְאוֹת אֶת זֶה יִכְעִיס אוֹתָם מְאוֹד!

יוסף הביא לפני פרעה חמשה מהאחים שלו, אלה שלא נראו כל כך חזקים, כדי שפרעה לא יקח אותם לצבא שלו. הם אמרו לפרעה בדיוק כמו שיוסף הדריך אותם, שהם יכולים לטפל בצאן שלהם רק בגשן, ביון שאין מקום אחר בארץ מצרים שהבהמות יכולות לאכל בו, בגלל הרעב. פרעה אמר ליוסף לאפשר לאחים שלו לחיות בחלק הכי מבחר של ארץ מצרים, בגשן, הוא גם בקש מהם שיטפלו בצאן שלו (של פרעה).

יוסף הביא את אביו יעקב לפרעה, פרעה שאל את יעקב בן כמה הוא. ויעקב ענה: בן 130 שנים קשות, לא כל כך טובות כמו השנים של אבותי. יעקב ברח את פרעה שבכל פעם שהוא יגיע לנהר הנילוס, הנילוס יעלה על גדותיו וישקה את אדמת ארץ מצרים, כדי שהרעב יסתיים.

תהלים / יום יי לחדש פרקים נ"ה - נ"ט

בפרק נ"ה, דוד המלך אומר: "ערב ובקר וצהרים אשיחה" - הוא מתפלל לה' בלילה, בבקר ובצהרים.

הרבי מסביר שהפסוק מזכיר ערבית, לפני שחרית ומנחה. מכיון שדוד המלך אומר זאת בערבית, בלילה לפני התפלה, כדי לתת לו חיות למשך כל היום שלמחרת, כך שערבית, זה לא רק הסיום של היום שלפניו, אלא גם נתינת חיות להתחיל את היום שלמחרת!

כשאומרים שמע בלילה, אותו דבר מתרחש, זה הסיום של היום ויחד עם זה גם נתינת חיות וכח למה שיקרה למחרת!

תניא / פרק ז' (י' טבת שנה מעוברת)

מה קורה אם אדם מתחתן עם גוייה חס ושלום? זה דבר עצוב ביותר. ה' שם כל יהודי בעולם עם חצי הנשמה שלו. רק על ידי שמתחתנים נהים לנשמה יהודית שלמה.

אם אדם חס ושלום מחליט "להתחתן" עם בת זוג לא יהודייה, יהיה להם רק מחצית מהנשמה למשך כל החיים שלהם.

התורה אומרת, שאדם מאשר הוא אדם שהופך להיות נשמה מלאה: מקבלים ברכות, שמחה וטוב. אבל אם אדם מחליט שתהיה לו רק מחצית מהנשמה שלו, זה מאוד מאוד עצוב!

אם אדם "מתחתן" עם לא יהודייה, זה משלוש קלפות הטמאות.

היום יום / י' טבת

היום הוא יום צום, אומרים סליחות בשעת התפלה. ואבינו מלכנו הארץ בשחרית ובמנחה.

כשמתפללים מנחה ביום צום, קוראים בתורה. ההפטרות ליום צום היא מישעיה. ישנו פסוק שם שאומר "יעזב רשע דרכו ואיש און מחשבתיו" שמשמעותו, שהרשע יעזוב את דרך הרשע והאדם את העברות שיש לו בראש.

הצמח צדק הסביר פעם את הפסוק הזה למישהו ביחידות:

המילה "און" - שמשמעותה עברה, יכולה להקרא בצורה אחרת (על ידי החלפת הנקוד) למילה און, שמשמעה חזק. הצמח צדק אמר לחסיד: "אם לאדם, יש דעות מאד מוצקות, והוא לא מוכן לשמוע לאנשים אחרים, גם על זה צריך לפעמים לעשות תשובה. בגלל שאנשים לא מקשיבים אחד לשני, זה ההפך מאהבת ישראל.

בְּדִיוק כְּמוֹ שֶׁרָשַׁע צָרִיךְ לְהִפְסִיק אֶת מַה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה. אָדָם צָרִיךְ לַעֲזֹב אֶת הָאוֹן- מֵה שֶׁהוּא חוֹשֵׁב, וְלֹא תַמִּיד לומר אֲנִי חוֹשֵׁב, אֲנִי אוֹמֵר כֵּן, אֲנִי יוֹדֵעַ".

סֵפֶר הַמִּצְוֹת / מִצְוֹת עֲשֵׂה רל"ח

הַמִּצְוָה הַיּוֹמִית, מִצְוֹת עֲשֵׂה רל"ח, הִיא שֶׁאִם אָדָם חָפַר בּוֹר בְּאֲדָמָה, וּבִהֶמָּה שֶׁל אָדָם אַחַר נִפְלָה לְתוֹכוֹ, מִי שֶׁחָפַר אֶת הַבוֹר נוֹשֵׂא בְּאֲחֵרִיּוֹת וְעֲלִיו לְשֵׁלֶם.

רַמְבַּ"ם / הַלְכוֹת נְזָקֵי מָמוֹן

בְּרַמְבַּ"ם הַיּוֹם לּוֹמְדִים עוֹד עַל מְקָרִים בֵּהֶם בְּעַל הַבְּהֵמָה הוּא הָאֲחֵרָאִי לְשֵׁלֶם עַל הַדְּבָרִים שֶׁנִּשְׁפָּרוּ. **פָּרָק ו'**- מִסְבִּיר אֵיזָה סוּג שֶׁל בְּהֵמָה נִקְרָא מוּעֵד- שֶׁאֲפָשָׁר לְצַפּוֹת שֶׁהַבְּהֵמָה תִּזְיַק לְבִהֵמוֹת אַחֵרוֹת. אִם בְּהֵמָה מִזִּיקָה לְבַעַלֵי חַיִּים אַחֵרִים בְּשִׁלוּשָׁה יָמִים שׁוֹנִים, הַבְּהֵמָה נִקְרָאת מוּעֵד. אִם הַפְּגִיעָה בְּבַעַלֵי הַחַיִּים הִיְתָה רַק בְּיוֹם חֲמִישִׁי, הָרִי שֶׁבַעֵל חַיִּים זֶה מוּעֵד בְּיַמֵי חֲמִישִׁי.

כְּאֲשֶׁר מוֹכְרִים בְּהֵמָה שֶׁמְגַדְרֶת מוּעֵד, הִיא מְשַׁנָּה חֲזָרָה אֶת הַגְּדֻרְתָּה לְתַם - בְּהֵמָה שֶׁאֵינָנו מְצַפִּים שֶׁתִּזְיַק לְבִהֵמוֹת אַחֵרוֹת.

פָּרָק ז'- מְלַמֵּד כִּמָּה יֵשׁ לְשֵׁלֶם אִם בְּהֵמָה שְׁלָנוּ הִזִּיקָה אוֹ שִׁבְרָה מְשֻׁהוּ. בְּעֵלִים שֶׁל מוּעֵד צָרִיכִים לְשֵׁלֶם אֶת כָּל הַנֶּזֶק שֶׁהַבְּהֵמָה גָּרְמָה, לְעֵמֶת זֹאת בְּעֵלִים שֶׁל תַּם צָרִיכִים לְשֵׁלֶם רַק מִחֲצִית. אִיךְ יוֹדְעִים בְּכִמָּה כֶּסֶף מְדַבֵּר? בּוֹדְקִים כִּמָּה הִיָּה הַדְּבָר שׁוֹה קוֹדֵם, וְכִמָּה שׁוֹה כְּעַתָּה, לְאַחַר הַנֶּזֶק וְהַבְּעֵלִים שֶׁל הַבְּהֵמָה צָרִיךְ לְשֵׁלֶם אֶת הַהֶפְרָשׁ. לְמִשָּׁל אִם בְּהֵמָה הִיְתָה שׁוֹה 500 שֶׁ וְאַחֲרֵי שֶׁהַשּׁוֹר הִתֵּם שֶׁל הַשֶּׁבֶן נִלְחַם בָּהּ וְהָרַג אוֹתָהּ, כִּמָּה עַל הַשֶּׁבֶן לְשֵׁלֶם? הַנִּבְלָה שֶׁל הַבְּהֵמָה הִמְתָּה שׁוֹה 50 שֶׁ לְכֵן מְחֻשָּׁבִים 500 שֶׁ - 50 שֶׁ = 450 שֶׁ וְהַבְּעֵלִים שֶׁל הַתַּם מְשֵׁלֶם מִחֲצִית זֹאת אוֹמֶרֶת 225 שֶׁ לְדַגְמָה הַזֹּאת.

פָּרָק ח'- מִסְבִּיר מְתֵי הַהֲלָכוֹת הָאֵלוּ מְשִׁתְּנוֹת, לְמִשָּׁל אִם בְּהֵמָה שֶׁשִּׁיכַת לְגוֹי, אוֹמְרִים שֶׁהוּא אֶף פַּעַם לֹא אֲחֵרָאִי. לּוֹמְדִים אֶת הַהֲלָכוֹת מְתֵי בֵּית הַדִּין מְכַרִּיחַ אָדָם לְשֵׁלֶם.

דְּרָכֵי הַחֲסִידוֹת / תַּעֲנִית צָבוֹר / עֲשָׂרָה בְּטֵבֵת

בְּעֲשָׂרָה בְּטֵבֵת, בְּזִמְנֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן, חִילוֹת נְבוּכַדְנֶאצַּר נֶאֱסָפוּ סָבִיב יְרוּשָׁלַיִם, לֹא אֲפָשָׁרוּ לְאֶף אֶחָד לְצַאת וּלְהִכָּנֵס אֶפִּילוֹ כְּדִי לְהִבְיֵא מְזוֹן. פְּחוֹת מְשִׁלוּשׁ שָׁנִים אַחַר כֵּן, בְּיוֹם ט' תַּמּוּז* הִצָּבֵא שֶׁל בָּבֶל, פָּרַץ לְתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם, וּבִתְשָׁעָה בָּאָב הֵם הִחְרִיבוּ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָרִאשׁוֹן. זֶה הַסִּבָּה שֶׁהַמְּבַגְרִים צָמִים הַיּוֹם.

*בְּזִמְנֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשֵּׁנִי הַחוּמוֹת נִפְרְצוּ בִּי"ז בְּתַמּוּז, וְלְכֵן הַצּוּם נִדְחָה לְתַאֲרִיךְ זֶה.

הַגְּמָרָא אוֹמֶרֶת שֶׁהַשֶּׁכֶר שֶׁאָדָם מְקַבֵּל בְּיוֹם צוּם עַל נְתִינַת צְדָקָה, הוּא נֶעֱלָה יוֹתֵר אֶפִּילוֹ מִהַשֶּׁכֶר שֶׁמְקַבְּלִים עַל הַצּוּם. לְכֵן חֻשׁב לְזַכֵּר לְתַת תּוֹסֶפֶת שֶׁל צְדָקָה.

הַרְבֵּי מִסְבִּיר שֶׁאֶחָד מֵהַלְקָחִים שֶׁל עֲשָׂרָה בְּטֵבֵת הוּא אַחְדוֹת, בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִחְרַב בְּגִלְל שְׁלִיְהוּדִים לֹא הִיְתָה אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, אֲזִי ה' נָתַן לְנְבוּכַדְנֶאצַּר אֶת הַרְעִיּוֹן לְעֲשׂוֹת מְצוֹר סָבִיב יְרוּשָׁלַיִם, כְּדִי לְהַכְרִיחַ אֶת כּוֹלָם לְהִיּוֹת יַחַד. זֶה הִיָּה מְסַר לִיְהוּדִים, שֶׁהֵם צָרִיכִים לְלַמֵּד לְחִיּוֹת יַחַד בְּשִׁלוּם מִתּוֹךְ אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל!

לְצַעֲרָנוּ, לֹא קִבְּלָנוּ אֶת הַמְּסַר אֲזִי, אֲבָל כִּיּוֹן שֵׁישׁ לָנוּ אֶת הַמְּסַר הַיּוֹם, אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּיוֹם הַזֶּה כְּדִי לְהַחֲלִיט הַחֲלָטוֹת טוֹבוֹת- לְהִתְנַהֵג בְּאֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל.

בְּעֶצֶם, אֲרַע מֵאַרְע דּוֹמָה בִּימֵי חֲזַקְיָהוּ שֶׁהָיָה אֶפִּילוֹ נוֹרָא יוֹתֵר.
עֲמוּ שֶׁל סִנְחָרִיב, שֶׁהָיָה עִם חֲזַק יוֹתֵר מֵאַשֶׁר נְבוּכַדְנֶצַּאֲר, וְהָיָה יָכוֹל לִפְרוֹץ יֵשֶׁר לְתוֹךְ הָעִיר, צַר
עַל יְרוּשָׁלַיִם. אָבֵל בְּגִלְל תִּפְלַתוֹ שֶׁל חֲזַקְיָהוּ, שֶׁהָיָה מְלֶךְ צַדִּיק, ה' עָשָׂה נֶס גָּדוֹל וְהִצִּיל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִהֲצָרָה.

הַגְּמָרָא אֶפִּילוֹ אוֹמֶרֶת שֶׁה' רָצָה לְהִבְיָא אֶת הַגְּאוּלָּה הַשְּׁלֵמָה תְּכַף אַז.
הַדְּבַר מְרָאָה לָנוּ שֶׁאֶפִּילוֹ לִיהוּדֵי אֶחָד יֵשׁ כַּח לְשָׁנוֹת אֶת הַמָּצָב שֶׁל הַגְּלוּת בְּמִיחָד בְּיוֹם כְּמוֹ הַיּוֹם,
וְלִהְבִּיא אֶת הַגְּאוּלָּה לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל.

(רְאוּ לְקוּטֵי שִׁיחוֹת חֶלֶק כ' עמ' 518 וְלִיקוּטֵי שִׁיחוֹת חֶלֶק כ"ה עמ' 267)

תְּפִלָּה / בְּקִשַׁת הַגְּאוּלָּה בְּיוֹם צוּם

מְקַדֵּשׁ לְעֵלְוֵי נִשְׁמַת סַבְתָּנוּ הָאֱהוּבָה נְחֻמָּה צִיפָה בַּת ר' שְׁמַעְיָה ע"ה גוֹדְמָן

כְּפִי שֶׁלְמִדְנוּ בְּ"הַיּוֹם יוֹם", מוֹסִיפִים קִטְעִים בְּתִפְלָה בְּיוֹם צוּם. לְמִדְנוּ שְׁמוֹסִיפִים סְלִיחוֹת וְאָבִינוּ
מְלַכְנוּ לְסִדֵּר הַתְּפִלָּה. יֵשׁ גַּם קְרִיאַת הַתּוֹרָה מִיחָדָת לְיוֹם צוּם קְרִיאַת "וַיַּחַל" הַמְּסַפֶּרֶת עַל הַתְּשׁוּבָה בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ אַחֲרֵי חֲטָא הָעֵגֶל וְהַלּוּחוֹת הַשְּׁנַיִים. קוֹרְאִים אֶת הַהַפְּטָרָה מִישְׁעִיָּה, שֶׁהָיָה הַנְּבִיא שֶׁנִּבְּא הַכִּי
הַרְבֵּה עַל הַגְּאוּלָּה.

בְּתִפְלַת שְׁמוֹנָה עָשָׂרָה שֶׁל שְׁחֵרִית הַחֲזוֹן מוֹסִיף קִטְעַת "עֲנֵנוּ ה'" עֲנֵנוּ בְּיוֹם צוּם תַּעֲנִיתָנוּ", בְּתִפְלַת
שְׁמוֹנָה עָשָׂרָה שֶׁל מְנַחֵה כָּל הַמִּתְפַּלְלִים אוֹמְרִים עֲנֵנוּ. מְבַקְשִׁים מִה' בְּיוֹם הַתַּעֲנִיַת הַמִּיחָד הַזֶּה שִׁיעֲנָה
לָנוּ וַיִּמְלֵא בְּקִשְׁתָּנוּ וַיִּבְמִיחָד לְהִבְיָא אֶת הַגְּאוּלָּה. כְּמוֹכֵן מְבַקְשִׁים גְּאוּלָּה מְדֵי יוֹם. אוּלַם בְּיוֹם צוּם,
מְבַקְשִׁים גְּאוּלָּה בְּעוֹד דְּרָכִים.

(רְאוּהָ לְקוּטֵי שִׁיחוֹת חֶלֶק כ' עמ' 362 הָעֵרָה 22)

גְּאוּלָּה וּמְשִׁיחַ / בְּהוּ מְשִׁיחַ יָכוֹל לְהִגִּיעַ!

מְקַדֵּשׁ לְעֵלְוֵי נִשְׁמַת סַבְתָּנוּ הָאֱהוּבָה מֵרַת מְרִים צִימְעֵל בַּת הַרְבּ יוֹסֵף בְּרוּךְ ע"ה פְּרִידְמָן

אֵל לָנוּ לְחַשֵּׁשׁ שְׁמִשִּׁיחַ חֵס וְשְׁלוֹם לֹא יִגִּיעַ בֵּינוּ שְׁיֵשׁ יְהוּדִים שְׁעוֹבְרִים הַרְבֵּה עֲבֵרוֹת.
ה' אוֹהֵב אוֹתָנוּ כְּפִי שֶׁאֲנַחְנוּ. ה' קוֹדֵם כָּל יוֹצֵא אוֹתָנוּ מִהַגְּלוּת, וְאִז יִטְפֵּל בְּעֲבֵרוֹת. ה"מְצוּדָת דָּוִד"
מוֹכִיחַ זֹאת מִהַפְּסוּק: "וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל עוֹנֵתָיו" אוֹתוֹ אוֹמְרִים בְּסִדֵּר הַסְּלִיחוֹת הַיּוֹם.
הַעֲבֵרוֹת לֹא יִמְנְעוּ אֶת הַגְּאוּלָּה – ה' יִפְדֶּה אוֹתָנוּ גַם מִהַעֲבֵרוֹת.

(רְאוּהָ סֵפֶר הַשִּׁיחוֹת ה'תַּנְש"א חֶלֶק א' עמ' 238)